

İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Trafik Güvenliği Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem Araştırması: İzmir İli Örneği*

An Action Research On Improving Traffic Safety Skills Of Primary School 4th Grade Students: The Case Of Izmir Province

Ceren ŞENTÜRK ^{ID} Uzman Sınıf Öğretmeni, cerensenturk96@gmail.com

Tuncay CANBULAT ^{ID} Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, tuncay.canbulat@deu.edu.tr

---

Şentürk, C. ve Canbulat, T. (2022). İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin trafik güvenliği becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir eylem araştırması: İzmir ili örneği. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13 (2), 1036-1066.

Geliş tarihi: 28.09.2022

Kabul tarihi: 08.11.2022

Yayımlanma tarihi: 28.12.2022

Öz. Her geçen gün dünyanın küreselleşmesiyle birlikte gelişen ulaşım ve iletişim teknolojileri, 21. yüzyılın insanların bir taraftan yaşantısını kolaylaştırırken diğer yandan da birtakım sorunlara sebep olmaktadır. Karşılaşılan bu sorunlardan bir tanesi de özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki kontrol altına alınamayan trafik güvenliğidir.

Bu çalışmada; Türkiye’de ilkokullarda trafik güvenliği dersi ile verilen eğitimin genel bir değerlendirmesini yaparak temel sorunlara değinmek ve bu eksiklikleri en aza indirmek için hazırlanan eylem planının uygulanması ile öğrencilerin trafik güvenliği becerilerinin artırılması amaçlanmıştır. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan eylem araştırması deseninde tasarlanmış olup katılımcılar, İzmir ili Buca ilçesinde bulunan Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı özel bir ilkokulda öğrenim gören 16 (11 erkek ve 5 kız) 4.sınıf öğrencisi olarak belirlenmiştir. Veriler, öğrencilerin trafik güvenliği becerilerini ölçmek için, araştırmacı tarafından hazırlanan açık uçlu sorulardan oluşan Trafik Güvenliği yazılı yoklama testi, öğrenci görüşme formu ve araştırmacı gözlem formuyla elde edilmiştir. Araştırmada verilerin analizi nicel ve nitel veri analiz yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Nicel verilerin analizi SPSS 25 programı ile yapılmış olup frekans, yüzde, Shapiro Wilk Testi ve bağımlı gruplar t testi teknikleri ile analiz edilmiştir. Nitel verilerin analizinde ise betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

Yedi hafta süren eylem planının uygulanması sonucunda öğrencilerden elde edilen bulgular ışığında, öğrencilerin trafik güvenliği bilgi ve becerilerinde anlamlı düzeyde artış gerçekleşmiştir. Ayrıca öğrencilerle gerçekleştirilen görüşme ve araştırmacı gözlemi sonuçlarına göre de yapılan eylemlerin onların trafik güvenliği becerilerine olumlu katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin teorik eğitimin yanında çocuk trafik eğitim parklarında alabilecekleri uygulamalı eğitimlere de yer verilmesi ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile Millî Eğitim Bakanlığı’nın iş birliği içinde bu sürece destek vermesi sağlanabilir. Ayrıca dördüncü sınıf düzeyinde öğrencilere verilen trafik güvenliği dersinin amacına ulaşması için, haftalık bir saat olan ders saatinin artırılması ve dersin çeşitli etkinliklerle zenginleştirilerek yapılması öğrencilerin gelişimine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Trafik, Trafik güvenliği eğitimi, Eylem araştırması, İlkokul.

Abstract. Developing transportation and communication technologies in the globalizing world day by day, while facilitating the lives of the people of the 21st century, on the other hand, they cause some problems. One of the problems encountered is a traffic security problem that cannot controlled, occurring mostly in developing

---

* Bu çalışma, Doç. Dr. Tuncay Canbulat’ın danışmanlığında Ceren Şentürk tarafından tamamlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir. Ayrıca bu çalışmanın bir bölümü 18-20 Kasım 2022 tarihinde İstanbul’da düzenlenmiş olan 2. Uluslararası Trafik Güvenliği Kongresi’nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

countries. In this study; It is aimed to increase the traffic safety competencies of the students with the implementation of the action plan prepared to address the main problems and deficiencies and to minimize these deficiencies by making a general evaluation of the education given with the traffic safety course in primary schools in Turkey. This research was designed in the action research model, which is one of the qualitative research methods, and the participants were identified as 16 (11 boys and 5 girls) 4th grade students studying in a private primary school subject to the Directorate of National Education in Buca district of İzmir province. The data was acquired through a written attendance test, a student interview form, and a researcher observation form of open-ended questions prepared by the researcher to measure students' traffic safety competencies. The analysis of the data in the research was analyzed using quantitative and qualitative data analysis methods. While, The analysis of Quantitative data was conducted using the SPSS 25 program and analyzed on the basis of frequency, percentage, Shapiro Wilk test and paired group T-test techniques. For the analysis of qualitative data, the descriptive analysis methodology was used.

In view of the results obtained with students following the implementation of the 7-week action plan, there has been a significant increase in the traffic safety skills of students. In addition, according to the results of the student interview and the research findings concluded that the actions made a positive contribution to their road safety competencies. In addition to the theoretical education, it can be ensured that practical trainings that students can receive in children's traffic education parks are included and that the General Directorate of Security and the Ministry of National Education support this process in cooperation. In addition, in order to achieve the purpose of the traffic safety course given to the fourth-grade students, increasing the weekly course hours and enriching the course with various activities will contribute to the development of the students.

Keywords: Traffic, Road safety training, Action search, Primary school.

Extended Abstract

Introduction. Traffic safety education given to children at an early age that will enable them to grow up as conscious and responsible individuals, and individuals who are aware of this will be less affected by traffic accidents. Traffic safety course curriculum. Primary school 4th grade students; Basic concepts and definitions related to traffic education, signs, sign devices and plates used in traffic, the rules to be followed in traffic, the types of transportation vehicles used, professional and professional institutions related to traffic, the dangers and precautions that can be taken against the dangers that may occur in traffic, the practice of acting in accordance with the traffic rules. It is expected that they will have knowledge, skills and value within the scope of issues such as their benefits to individual and community life, first aid materials and the importance of the right intervention for human life during first aid (MEB, 2018). In this direction, in addition to teaching by using technology, the acquisition of traffic safety lessons such as drama, puzzle, interview, story, applied education in children's traffic education parks, teaching by gamification, etc. It is necessary to make it more understandable, enjoyable and memorable with various methods.

The traffic safety education that children, who will be adults of the future, receive during their school years will ensure the targeted behavioral change in children, the formation of traffic safety culture and awareness. In this context, the aim of this study is to increase the traffic safety knowledge and skills of primary school 4th grade students.

Method. In this study, it was aimed to improve the traffic safety skills of primary school 4th grade students. The research is designed according to the individual teacher action research model, and action research is based on the practical experiences of individuals as a result of in-depth studies on the situation in question. The researcher, who works as a classroom teacher in a private primary school in the Buca district of Izmir in the 2021-2022 academic year, carried out the problem he identified with the 4th grade students directly related to the problem. The selected 4th grade students are the students of the researcher's own class, with a total of 16 (11 boys and 5 girls). The implementation stage of the study lasted for seven weeks. Such a choice was made because action research would support the validity of the research if the researcher works with a group that she is in contact with and in an area where she is an expert. Therefore, the main goal of the research is to develop students' traffic safety skills. In order to achieve this goal, quantitative and qualitative data collection tools were used.

Quantitative and qualitative data collection tools used in this study: Written examination consisting of open-ended questions, observation, visuals (photographs), student products, field notes and observations, lesson plans.

Results Discussion and Conclusion. Results Discussion and Conclusion. Written probe pre-test consisting of open-ended questions was applied to measure the students' prior knowledge about traffic. An action research process consisting of various activities and activities was developed for 7 weeks. As a result of the implementation of the prepared action research, a written probe post-test consisting of open-ended questions was applied to the students in order to see how effective the activities and activities were in improving the traffic safety skills of the students. When the answers given by the students to the written probe test consisting of open-ended questions were examined in the pre-application and post-application, it was seen that in the post-test made after the traffic safety training and the implementation of the action plan prepared by the researcher, the students gave more realistic answers to the questions asked to them compared to the pre-test. Based on the results of the research, it has been seen that the use of some supporting materials and programs in addition to the theoretical courses contributes to the development of children's traffic safety skills and to gain correct behavior models in traffic.

When the pre-test and post-test results of the written probe test consisting of open-ended questions were examined, it was seen that the applied post-test was higher than the pre-test mean score, and the standard deviation decreased. When the results of the tests were examined, it was observed that there was a significant difference between the related tests. Based on these results, it can be said that the action research applied has a positive effect on students' traffic safety knowledge and skills. In addition, it was determined that the students' opinions about the activities carried out during the action research process were positive.

According to the field notes kept by the researcher based on observation during the implementations made in line with the action plan; It has been observed that the students are enthusiastic, curious about the lesson, adopt the activities very much, and therefore positively affect the participant roles of the students in the research.

As a result of the data and findings obtained in this action research prepared for the development of traffic safety skills of 4th grade primary school students, the following suggestions can be made:

1. In order to support the traffic safety education applied in schools and to inform their families at the same time, websites with animations, cartoons, educational games and short films can be opened on the internet that everyone can benefit from.
2. In addition to the theoretical education for the traffic safety course given in schools, it can be suggested that practical trainings that students can receive in children's traffic education parks should be included and that the General Directorate of Security and the Ministry of National Education should support this process in cooperation.
3. Visual materials such as games and game activities, animations, drama activities, model designs should be used in traffic safety lessons. It was observed that the visual materials used in the research increased the motivation of the students by attracting the attention and attention of the students, and the lesson was more productive.

Giriş

21. yüzyıl ile birlikte iletişim, ulaşım ve bilgi sektöründe hızla artan gelişmeler kentsel yaşam şekillerini ve standartlarını derinden etkilemiş; tüm dünyaya yayılan bu yeni yaşam stilleri, büyük şehirlerde yaşayan insanların trafik ve trafik güvenliği olgularıyla karşı karşıya gelmelerine sebep olmuştur. Bu durum, dünya toplumlarının ortak sorunlarından biri olan trafik kazaları olarak karşımıza çıkmaktadır. Yaşanan trafik kazalarının en büyük nedenlerinden birisi de eğitim yetersizliğinden kaynaklanmaktadır. Örgün eğitim, eğitim sisteminin en önemli parçasını oluşturmaktadır. Çünkü toplumumuzun temel taşı olan çocuklara, küçük yaşlarda verilecek olan planlı ve sürekli bir eğitim onları geleceğe hazırlamaktadır (Alat, 2014). Dünyada elde edilen bütün başarıların temelinde etkili ve doğru bir eğitime sahip olmak bulunmaktadır. Öğrenme – öğretme süreci, bireyin yaşamı boyunca devam etmektedir. Bu süreç içerisinde trafik eğitimi de yer almaktadır. Trafik eğitimi, çocukların içinde bulunduğu topluma uyum sağlamalarını ve kendilerini trafikteki tehlikelerden koruyarak daha rahat hissetmelerini sağlamaktadır (Dindar, 2009).

Güvenli trafik; araçların, yolların ve insanların birlikte etkileşimleri esnasında oluşabilecek her türlü sorunu, bu sorunlara yönelik çözüm yollarını, yöntem ve teknikleri içine alan kapsamlı bir konudur. Güvenli bir trafik sistemi oluşturabilmek için yolların, taşıtların, trafik kurallarının ve denetimlerin sürekli olarak yenilenerek ortama adapte edilmesi ve trafiğin temel unsurları olan sürücülerin, yaya ve yolcuların sürekli olarak eğitilmesi gerekmektedir (Payam, 2012). Bireylerin yeterli trafik eğitimi almamış olması, trafikte hem kendileri hem de başka insanlar için tehlike riski oluşturmaktadır (Kavsıracı, 2014). Sistemli, güvenilir ve sürdürülebilir bir trafik ortamı oluşturabilmek için, bu ortamın temel faktörleri olan yaya, yolcu ve sürücülerin belirli bir eğitim seviyesinde olması gerekmektedir. Trafik, Karayolları Trafik Kanunu'nda (1983) "yayaların, hayvanların ve araçların karayolları üzerindeki durum ve hareketleridir" şeklinde tanımlanırken trafik eğitimi ise, sürücülerin, öğrencilerin ve trafiği denetleyen bireylerin eğitilmesi olarak tanımlanmaktadır (Payam, 2018). Çevresine karşı duyarlı, trafik güvenliği bilincine sahip bireylerin yetişmesi ancak düzenli, sürekli ve sistemli bir eğitim ile gerçekleşecektir. Bireylerin, okul dönemlerinde alacakları trafik eğitimi, gelecekte beklenen davranış modellerinin oluşmasında ve bireylerin trafik güvenliği bilincinin hayati bir öneme sahip olduğunu anlamalarında oldukça önem arz etmektedir.

İnsanların, trafik ortamında yaptıkları kural ihlalleri, yanlış tutum ve davranışları, birbirlerine saygı duymamaları insan hayatını riske atan trafik kazaları ile sonuçlanmaktadır. Türkiye'de yaşanan trafik kazalarının sebep olduğu can ve mal kayıplarını en aza indirmek ve hatalı olan davranışları engellemek için, trafik ortamlarının güvenilir hale getirilmesi ve eğitim politikalarımızın içine mutlaka trafik güvenliği eğitiminin, erken yaşlardan itibaren yer verilmesi sağlanmalıdır (Sarı, 2021). Erken yaşlarda alınan trafik güvenliği eğitimi, bireylerin trafik ortamında birbirlerine ve birbirlerinin haklarına saygı duymalarını sağlayacak, çocukların doğru davranış şekillerini alışkanlık haline getirmelerine yardımcı olacaktır. Çocuklara erken yaşlarda verilen trafik güvenliği eğitimi, onların bilinçli ve sorumluluk sahibi bireyler olarak yetişmelerini sağlayacak, bu konuda bilinçlenen bireyler, trafik kazalarından daha az etkileneceklerdir. Çocuklara trafik eğitimi verilirken dikkate alınması gereken en önemli kazanımlardan biri, çocuğun aldığı eğitimi günlük yaşantısında kullanmasını sağlamaktır (Hatipoğlu, 2002). Dolayısıyla trafik öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi ve çağın ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmesi kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu sebeple öğrencilere, trafik kavramlarını ezberletmek ya da düz anlatım yöntemini kullanarak kalıcı olmayan şekilde bu kavramları öğretmek yerine; okuduğunu anlama ve yorumlama, bilgi toplama, bilgiyi analiz ederek bir sonuca ulaşmak için akıl yürütmelerini sağlamak, daha anlamlı öğrenmelerin olmasını kolaylaştıracaktır (İnal, 2001). Trafik güvenliği sorununa çözümler geliştiren ülkelerin sürücülere verdikleri eğitimler incelendiğinde; pratik eğitimin teorik eğitimden daha çok kullanıldığını ve pratik eğitime daha fazla önem verildiği görülmüştür. Bunun yanında, trafik güvenliği eğitimi, aynı zamanda örgün eğitim kurumlarında verilen eğitim programlarına da dâhil ettikleri ve bunu bir ders

olarak görmekten çok davranış biçimi haline getirmeyi başardıkları görülmüştür. Bu sayede trafik konusunda bireylerin, daha eğitilmiş ve bilinçli hale gelmeleri ile trafik kazası riskini en az seviyeye indirdikleri gözlemlenmiştir (Dindar, 2009).

Türkiye’de ilköğretim döneminden itibaren verilmeye başlanan trafik eğitimi ile zaman içinde, tüm toplumun trafik güvenliği konusunda bilinçli ve duyarlı bireyler olacağı beklenmektedir. Trafik eğitiminde atılan her adım, ölümlü- yaralanmalı trafik kazalarını ve sonrasında meydana gelecek zararları önlemesi adına oldukça önem arz eder (Hatipoğlu, Özdemir ve Öztürk, 2012). Trafik kazalarının azaltılması ve öğrencilere verilen trafik güvenliği eğitiminin etkili olması için uygulamalı eğitimin sürece dahil edilmesi, dijital araçların kullanılması ve bunun yanında, okullarda uygulanan eğitimin erken yaşlardan itibaren uzman kişiler tarafından verilerek öğretim programlarına dahil edilmesi sağlanabilir (Dragutinovic & Twisk, 2006).

Alanyazında trafik eğitimiyle ilgili çalışmalar incelendiğinde Tütüncü (2001) Türkiye’de trafik kazaları sonucunda yaşanan can ve mal kayıplarının, insanların trafik eğitimine ilişkin yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadıkları hem bilimsel çalışmalarla hem de ilgili kurumlar tarafından yayınlanan veriler ile açıklandığını aktarmaktadır. Özellikle küçük yaşlarda alınan trafik eğitimi, trafik kazalarını önlemenin yanında; trafik ilke ve kurallarını öğrenme, bu kurallara uyma alışkanlığını sağladığı Çiğiltepe (1998) tarafından belirtilmektedir. Bu bağlamda yapılan çalışmalarda trafikte yer alan bireylerin, sürücülerin almış oldukları trafik eğitiminin iyileştirilmesi, geliştirmesi ve tedbirlerin artırılması vurgulanmaktadır. Elliott (2000) çalışmasında çocuklara küçük yaşlardan itibaren trafik eğitiminin verilmesi gerektiğini ve verilen bu eğitimin simülasyon ya da gerçeğe uygun ortamda yapılmasının daha etkili olacağını ifade etmiştir. İlkokullarda verilen trafik güvenliği eğitiminin, diğer öğretim programlarıyla bütünlük sağlayacak şekilde verilmesini önermiştir. Nagai ve Fukuda (2005), trafik güvenliği eğitiminde çocukların trafik bilincinin artmasına yönelik, eğitimde video kullanımının önemine işaret ederek yaş kategorilerine göre belirlenen ve çizgi film karakterleri ile desteklenen videolar sayesinde çocukların trafik kazalarının neden gerçekleştiğini daha iyi anladıklarını ifade etmişlerdir. Arslan (2002) çalışmasında, trafik eğitiminin gerçekçi aynı zamanda ulaşılabilir hedeflerinin olması ve öğrencilerin edindiği eğitim içeriğinin günlük hayatta uygulanabilir olması gerektiğini vurgulayarak özellikle ilköğretim döneminde verilen eğitimlerin öğrencilerin yaya, yolcu ve sürücü olarak ihtiyaçları olacak bilgileri içermesi gerektiğini vurgulamıştır. Benzer şekilde Hatipoğlu (2002), Türkiye’de yaşanan en büyük problemlerden birinin trafik olduğunu ve bu problemin en önemli sebeplerinin bilinç, eğitim ve sorumluluk eksikliği olduğu ifade ederek çocuklara verilen trafik eğitiminde en önemli şeylerden birinin çocuğun aldığı bu eğitimi benimseyerek yaşam tarzı haline getirmesini sağlamak olduğu belirtilmiştir. Çocuklara verilen trafik eğitiminin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için mesleki anlamda kendini geliştirmiş ve bu alanda trafik güvenliği eğitimini almış, alanında uzman öğretmenler tarafından trafik eğitiminin verilmesi oldukça önem arz etmektedir. Dragutinovic ve Twisk (2006) çalışmasında, bu konunun üstünde durarak öğrencilere verilen eğitimin yetişkin önderliğinde, öğrenme ve akran iş birliği ile gerçekleşen sosyal etkileşimin yüksek olduğu bir ortamda ve uzman kişiler ile yürütülmesi gerektiği konusunda fikir birliğine varmışlardır. Trafikte yaşanan düzensizliği ortadan kaldırmak ve trafik güvenliği disiplinini sağlamak için etkili bir eğitimin önemine vurgu yapılmaktadır. Riaz, Cuenen, Janssens, Brijs ve Wets (2019) tarafından yapılan çalışmada, trafik kazaları sonucunda yaşanan can ve mal kayıplarından en çok çocukların etkilendiğini ifade etmişlerdir. Yapılan bu çalışmada Belçika’da ki ilköğretim öğrencilerini trafik güvenliği eğitimine teşvik etmek amacıyla bir e-öğrenme platformu geliştirilmiş ve öğrencilere uygulanmıştır. Öğrencilerin süreç sonunda durumları değerlendirildiğinde trafik güvenliği bilgi ve becerilerinde olumlu bir fark olduğu görülmüştür. Bu sebeple çocukların bilgi ve becerilerini geliştirmenin etkili ve uygulamalı bir trafik güvenliği eğitimi ile olacağı sonucuna ulaşmışlardır. Sarı (2021) tarafından yapılan tez çalışmasında, öğrenciler için iletişimin en etkili ve önemli yollarından biri olan çizme yazma yöntemi ve bağımsız kelime ilişkilendirme testini kullanarak trafik kavramına ilişkin bilişsel

yapılarını ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu çalışmanın sonucunda öğrenciler trafik ve güvenlik kavramlarını ilişkilendirerek kelimeler arasında bağlantı kurabildikleri görülmüştür.

Bu doğrultuda teknolojiden yararlanarak öğretim yapmanın yanında, trafik güvenliği dersi kazanımlarını drama, bulmaca, röportaj, hikâye, çocuk trafik eğitim parklarında uygulamalı eğitim, oyunlaştırarak öğretim gibi yöntemlerle daha anlaşılır, zevkli ve akılda kalıcı hale getirmek gerekmektedir. Bu bağlamda özellikle günümüz çağı çocuklarının gereksinimlerini karşılamak ve eğitimde yeni yaklaşımlar içinde üst düzey düşünme becerilerini kazandırmada etkinliklerin ve aktivitelerin rolü büyüktür. Farklı etkinlikler ile öğretim yöntem ve tekniklerine yer vererek trafik kazanımlarını öğrenmek zevkli hale geleceği gibi bilginin kazanılması, pekiştirilmesi ve kullanılmasında da oldukça önem arz etmektedir (Çeviker Pekköz, 2014).

Çocuklara trafiğin ne denli önemli olduğunun anlatılması, bu konuda farkındalık oluşturmaları, trafik güvenliği konusunda değer yargılarına sahip olmaları ve bu durumu kalıcı bir davranış şekline dönüştürebilmelerinin önemli olduğu düşünülmektedir. Alanyazın değerlendirildiğinde ilkökul düzeyinde trafik güvenliği eğitimine yönelik çalışma sayısı sınırlıdır (Dindar 2009; Elliott 2000; Kavsıracı 2014; Nagai ve Fukuda 2005; Riaz, Cuenen, Janssens, Brijs ve Wets 2019; Schwebel, McClure ve Severson 2014; Tütüncü 2001).

Bu çalışmanın amacı ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin trafik güvenliği bilgi ve becerilerinin arttırması olarak belirlenmiştir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır:

1. Öğrencilerin trafik güvenliği becerilerine ilişkin yapılan açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama testinin sorularına ön uygulama ve son uygulamada verdikleri cevaplar nasıldır?
2. Trafik Güvenliği dersine yönelik oluşturulan eylem planı öğrencilerin trafik güvenliği becerileri üzerinde etkili midir?
3. Trafik Güvenliği dersinde uygulanan etkinliklere ilişkin öğrencilerin görüşleri nelerdir?
4. Araştırmacının, Trafik Güvenliği dersine yönelik oluşturulan eylem planının uygulanışına ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin trafik güvenliği bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan bireysel öğretmen eylem araştırması modeline göre desenlenmiştir. "Araştırmacı olarak öğretmen" kavramını ilk defa kullanan İngiliz eğitimci Lawrence Stenhouse'dur. Stenhouse (1975), öğretmenlerin de araştırmacı olarak kendi uygulamalarını bu şekilde geliştirebileceklerini ifade etmiştir (Akt. Ekiz, 2009, s.182). Eylem araştırması, bireylerin ele alınan durumla ilgili yapılan derin çalışmalar sonucu elde ettikleri pratik deneyimlere dayanır (Tezcan, Ada ve Baysal, 2016). Bireysel öğretmen araştırmalarında, iş birliğini içeren ortak bir problem üzerinde çalışan bir grup öğretmen, okul yöneticileri ya da dışarıdan yapılan katkılarla diğer katılımcıların yaptığı araştırmalar ile ilgili olabilir. Öğretmen sınıfında yaptığı uygulamalar ile materyal kullanımı, öğretim yöntem ve stratejileri, sınıf yönetimi, bunun yanında öğrencilerin öğrenme düzeyleri ile ilgili konulara çözüm arayabilir. Öğretmen bu çözümlere ulaşmak için okul yöneticilerinden, öğrencilerin ailelerinden veya diğer paydaşlardan destek alabilir (Ferrance, 2000). Süreç boyunca sorunların ortaya konulması ve bu sorunların anlamlandırılıp çözüme ulaştırılması eylem araştırması için oldukça önem arz eder. Günlük hayatta yaşanan problemlerin çözümüne odaklanarak küçük gruplar üzerinde uygulanabilmesi ile başta öğretmenler ve eğitimcilerin uygulamalarını iyileştirmek ve geliştirmek için kullanabileceği özel bir araştırma yöntemidir. Bu sayede öğrencileri için etkili ve farklı çözümler, etkinlikler, öğretim yöntemleri keşfederek kalıcı

öğrenmelerin sağlanmasında öğrencilere destek olur (Ocak ve Baysal, 2020). Eylem araştırmasında araştırmacı kendi alanında, tecrübelerinden hareketle gözlem yapmasına olanak tanır. Bununla birlikte eğer araştırmacı bir öğretmen ise, sınıf ortamında bir problemi anlama, tanımlama ve çözüm bulma aşamalarında deneyim ve gözlemlerinden yola çıkarak sonuca ulaşır (Beyhan, 2013).

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim öğretim yılında İzmir ili Buca ilçesinde özel bir ilkokulda sınıf öğretmenliği yapmakta olan araştırmacı, hissettiği, gözlemlediği problemi, problemle doğrudan ilgili 4. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirmiştir. Seçilen 4. sınıf öğrencileri araştırmacının kendi sınıfının öğrencileri olmak üzere 16 kişiden oluşmaktadır.

Araştırmanın uygulama aşaması yedi hafta sürmüştür. Eylem araştırması, araştırmacının iletişim halinde olduğu bir gruba ve uzmanı olduğu bir alanda çalışması, araştırmanın geçerliğini destekleyeceği için böyle bir seçimde bulunulmuştur. Ayrıca problem durumu için hazırlanan eylem planı sürecinin uzun olması bu planın uygulanması ve araştırmacının öğrencilerin her anını gözlem yapması bakımından kendi sınıfından seçilmiş olması da sürece katkı sağlamıştır.

Tablo 1’de çalışma grubuna ait demografik özellikler belirtilmiştir.

Tablo 1.

Çalışma Grubuna Ait Demografik Özellikler

Demografik Bilgi	Grup	Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kız	5	31
	Erkek	11	68
	Toplam	16	100
Aile Bireylerinin Polis Olma Durumu	Evet	1	6
	Hayır	15	93
	Toplam	16	100
Çocukların Çocuk Trafik Eğitim Parkına Gitme Durumu	Evet	0	0
	Hayır	16	100
	Toplam	16	100

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların 11 kız 5 erkekten oluştuğu, çalışmaya dahil edilen öğrencilerin aile bireylerinin polis olup olmama durumları incelendiğinde yalnızca 1 öğrencinin aile bireylerinden babasının polis olduğu anlaşılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin daha önce çocuk trafik eğitim parkına gitme durumları incelendiğinde ise hiçbirinin daha önce trafik eğitim parkına gitmediği belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri nicel ve nitel veri toplama araçları kullanılarak elde edilmiştir. Çalışmanın eylem araştırması modelinde olması sebebiyle verilerin sistematik ve derinlemesine toplanmasına dikkat edilmiştir.

Bu çalışmada kullanılan nicel ve nitel veri toplama araçları aşağıda belirtilmiştir:

Açık Uçlu Sorulardan Oluşan Yazılı Yoklama Testi:

Bu çalışmada geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama testi, Kavsıracı (2014) tarafından hazırlanan anket formundan yararlanılarak üç uzman görüşü alınarak oluşturulmuştur (Ek

1). Bu test ile, Trafik Güvenliği Öğretim Programı'ndaki dördüncü sınıf kazanımlarına uygun olarak, öğrencilerin trafik güvenliği becerilerinin ne düzeyde olduğunun belirlenmesi amaçlanmış olup eylem planı uygulama öncesi ön test ve uygulama sonrası son test olarak uygulanmış ve sonuçlar analiz edilmiştir. Açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama ön test ve son testi araştırmacı ve iki farklı sınıf öğretmeni tarafından, araştırmacının hazırladığı derecelendirme puan anahtarına göre puanlanmıştır.

Yazılı yoklama testinde dereceli puanlama anahtarının nasıl kullanıldığına ilişkin süreç şu şekilde yürütülmüştür: Açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama testinde, dokuz soru 3-2-1-0, dört soru 2-1-0 ve beş soru ise 1-0 dereceli puanlama anahtarına uygun olarak hazırlanmıştır. 3-2-1-0 puanlama anahtarına göre soruların derecelendirme aralıkları "tam ve doğru olarak bilmektedir", "doğru bilmektedir", "zayıf düzeyde bilmektedir", "yanlış veya hiç bilmemektedir" olarak ifade edilirken 2-1-0 puanlama anahtarına göre "doğru bilmektedir", "zayıf düzeyde bilmektedir" ve "yanlış veya hiç bilmemektedir" olarak, 1-0 puanlama anahtarına göre ise "doğru bilmektedir", "yanlış veya hiç bilmemektedir" olarak ifade edilmiştir. Puan aralığının hesaplanmasında (3-0=3), (3/4=0.75), (2-0=2), (2/3=0.66), (1-0=1), (1/2= 0.50) katsayıları esas alındığında ağırlıklı aritmetik ortalamalarının değerlendirme aralığı oluşturulmuştur (Kaya, 2008). Kullanılan ölçme aracından öğrenciler, en düşük 0 puan en yüksek 69 puan alınabilmektedir.

Gözlem:

Araştırmacı uygulama süresi boyunca hiçbir müdahalede bulunmayarak yalnızca gözlem yapmış öğrencilerin hem birbirleriyle hem de öğretmenle olan ilişkilerini anlayabilmek, öğrenciler arasında yaşanan iletişim, paylaşım, etkileşim gibi çeşitli özellikleri gözlemleyerek not edilmiştir. Yapılan araştırma, araştırmacının çalıştığı kendi okulu ve sınıfında yapılması sebebiyle öğrencilerle kurulan iletişimde herhangi bir zorluk yaşanmamıştır. Gözlem notlarından elde edilen veriler, eylem planlarının analiz edilmesinde farklı sınıf öğretmenlerinin desteği alınmıştır.

Görseller (Fotoğraf çekimleri):

Araştırma sürecinde yapılan trafik güvenliği dersi öğretim programına uygun olarak hazırlanan öğretim etkinlikleri, öğrencilerin arasındaki etkileşimler cep telefonu ile anlık olarak fotoğraflanmıştır. Öğrencilerin ailelerinden bu çalışmada yer almaları ve çalışmalarda katılımcı olabilmeleri için izin alınmıştır.

Öğrenci Ürünleri:

Sınıfta öğretmen rehberliğinde yapılan etkinlikler, öğrencilerin bu süreç boyunca değişim ve gelişimlerini görmek adına önemli bir araçtır. Bu sebeple yapılan etkinlikler ile öğrencilere ait çalışma örnekleri araştırma boyunca verileri desteklemek amacıyla kullanılmıştır.

Saha Notları Ve Gözlemler:

Saha notları, araştırmacının nitel araştırmalarda veri toplarken, gördüklerinin, yaşadığı deneyimlerin, katılımcılardan duyduklarının, kendi duygu ve düşüncelerinin yer aldığı yazılı ifadelerdir edilmiştir (Johnson, 2019; Akt. Uzuner, 2019). Saha notları, alınan kısa notlar ve öğretim sonrasında ise yansımalar şeklinde ifade edilmiştir. Eylem planı kapsamında düzenlenen gezilerde, araştırmacı tarafından saha gözlemleri yapılarak kaydedilmiştir.

Ders planları:

Araştırmacı, trafik güvenliği dersi öğretim programı ve kazanımlarına uygun olarak eylem araştırmasını destekleyecek şekilde her ders öncesi derse ait ders planlarını hazırlamıştır. Danışman ve iki sınıf öğretmenin önerilerine göre planlara son hali verilmiştir.

Uygulama Süreci

Araştırmacı, öğrencilerin trafik güvenliğine dair farkındalıklarını arttırmak, trafik güvenliği becerilerini geliştirmek için, öğretim programındaki kazanımlara uygun olarak konuların işlenişinde, alternatif öğretim yöntemlerini kullanarak ve öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmelerine destek olan farklı etkinlikleri de uygulama sürecine dâhil eden bir eylem planı geliştirmiştir. Araştırma İzmir ili özel bir ilkokulun 4. sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Uygulamaya başlamadan önce okul yönetimi ve velilere, trafik güvenliği dersinin öğretmen tarafından uzman görüşleri alınarak hazırlanan eylem planı doğrultusunda işleneceği bilgisi verilmiş, velilere süreçten bahsedilmiş ve süreç içindeki yapılacak etkinlikler hakkında bilgi verilerek yazılı olarak izin onay belgeleri alınmıştır.

“Trafikte Güvenlik” ünitesi kapsamında, Millî Eğitim Bakanlığı (2018) tarafından belirlenen kazanımların, araştırmacı ve ilkokul eğitiminde öğretim üyesi olan tez danışmanı ile incelenmesi sonucunda, öğrencilerin trafik güvenliği becerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir eylem planı hazırlanmıştır. Hazırlanan eylem planı uygulanmış ve uygulama sonrası değerlendirilmiştir. Araştırmanın eylem planı; öğrencilerin ön bilgilerini ölçmek için ön test olarak yapılan açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama ile başlamıştır. Ardından her hafta bir etkinlik olacak şekilde yedi haftalık bir eylem planı oluşturulmuştur. Etkinliklerin sonrasında ise öğrencilere, son test olarak yapılan açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama uygulanmış ve eylem planının ne derece etkili olduğunun görülmesi amaçlanmıştır. Eylem süreci Tablo 2’de plana uygun olarak yürütülmüştür.

Tablo 2.

Araştırmanın Eylem Planı

Tarih	Etkinlikler
04.10.2021	Tez danışmanı ile hazırlık toplantısı
05.10.2021	Uygulama öncesi çalışma hakkında veli bilgilendirmesi
06.06.2021 - 10.09.2021	Uygulamada kullanılacak veri toplama araçlarının oluşturulması
14.10.2021	Öğrencilere uygulama öncesi trafik güvenliği dersinin kazanımlarına uygun olarak Açık Uçlu Sorulardan Oluşan Yazılı Yoklama “Ön Test” olarak uygulandı (Ek 1).
1. 21.10.2021	“Can Güvenliğimiz” ve “Trafikte Temel Kavramlar” konularına ait kazanımların hazırlanan “Trafikteyim, Hayatın İçindeyim” animasyonu ile öğretimi https://youtu.be/GgQuxP9vTuc
2. 28.10.2021	“Trafik İşaret ve Levhalarını Öğrenelim”, “Yayalar ve Kurallar” ve “Güvenli Yollar” konularına ait kazanımların trafik işaret ve levhalarının kullanımı ile çizgi dizi destekli öğretimi (Ek 2).
3. 04.11.2021	“Trafikle İlgili Kurumlar ve Meslekler”, “Kurullarla Yolculuk” ve “Trafik Kazalarının Nedenleri” konularına ait kazanımların öğretiminin derse trafik polisi katılımı ile desteklenmesi (Ek 3).
4. 18.11.2021	Trafik Güvenliği ünitesine ait kazanımların tamamını destekleyecek olan “Çocuk Trafik Eğitim Parkı” destekli öğretim (Ek 4).

5. 25.11.2021	Ara değerlendirme etkinliği olarak öğrencilerle birlikte "Trafikteyim, Hayatın İçindeyim Şehir Maketi" yapımı ve öğrenilen kazanımların tekrarı (Ek 5).
6. 09.12.2021	"Ulaşım araçları", "Tehlikeler ve Önlemler" ve "Trafikte Sabır, Saygı ve Sorumluluk" konularına ait kazanımların öğretiminde öğrencilerin aileleriyle röportaj yapmalarını sağlayarak desteklenmesi https://youtu.be/aURK6D8jIH8
7. 16.12.2021	"Tehlikeli Davranışlar", "Trafik Kazalarının Etkileri", ve "Kurallara Uyalım" konularına ait kazanımlarının drama yöntemi ile uygulanması
30.12.2021	Öğrencilere uygulama sonrası trafik güvenliği dersinin kazanımlarına uygun olarak Açık Uçlu Sorulardan Oluşan Yazılı Yoklama "Son Test" olarak uygulandı.
06.01.2022 - 20.01.2022	Uygulama sonrası elde edilen verilerin değerlendirilmesi.

Etik Beyanı

Bu araştırma etik konular dikkate alınarak ve etik kurallara uygun olarak yürütülmüştür. 08.10.2021 Tarihli ve 8 sayılı karar ile Etik Kurul Onay Belgesi Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Etik Kurulu'ndan alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadaki nicel verilerin analizinde, SPSS 25 paket programı ile gerçekleştirilmiş olup frekans, yüzde, Shapiro Wilk Testi ve bağımlı gruplar t testi teknikleri ile analiz edilmiştir. Nitel verilerin analizinde ise betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama testi eylem planı gerçekleştirilmeden önce ve gerçekleştirildikten sonra ön test ve son test olmak üzere iki aşamada uygulanmıştır.

Araştırmacı, verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamak için Miles ve Huberman'ın uyuşum yüzdesi formülünü kullanmıştır. Bu çalışmada, üç farklı sınıf öğretmeni tarafından her öğrencinin her bir sorusuna verdikleri puanlar değerlendirilmiştir. Puanlama yapılırken, araştırmacı tarafından hazırlanan derecelendirme puan anahtarına göre yapılmıştır. Açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama testinde, dokuz soru 3-2-1-0, dört soru 2-1-0 ve beş soru ise 1-0 dereceli puanlama anahtarına uygun olarak hazırlanmıştır. Test puanlarından toplamda öğrenciler minimum-maksimum olacak şekilde 0-69 değer aralığında puan almaktadırlar.

Bu değerlendirmeye göre, sınıf öğretmenleri tarafından öğrencilerin cevaplarına verdikleri puanlar, görüş birliği ve görüş ayrılığı olarak kategorize edilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin ortak olarak aynı puanı verdikleri cevaplar görüş birliği kategorisine; farklı puanı verdikleri cevaplar ise görüş ayrılığı kategorisine dahil edilmiştir. Açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama testinde yer alan toplam on sekiz soruya verilen tüm cevapların görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları toplanarak formülize edilmiştir. Bu çalışmanın ön testlerinin uyuşum yüzdesi (Görüş birliği=837, Görüş ayrılığı=27) %96,8 olarak hesaplanırken son testlerinin uyuşum yüzdesi ise, (Görüş birliği=845, Görüş ayrılığı=19) %97,8 olarak hesaplanmıştır (Miles ve Huberman, 1994).

Araştırmada ulaşılan verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığı test edilmiştir. Normallik test edilmesine yönelik grup büyüklüğünün 50'den küçük olması nedeniyle Shapiro-Wilk testinden faydalanılmıştır (Alpar, 2003). Normallik testinde ayrıca basıklık ve çarpıklık değerleri de

incelenmektedir. Veri gruplarının, çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değeri +1 ile -1 aralığında değerler almış olması halinde normal dağılım özelliği gösterdiği kabul görmektedir (Büyüköztürk, 2017). Normal dağılım gösteren ön test ve son test puanlarının karşılaştırılmasında ise bağımlı gruplar t testi kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, ilgili elde edilen bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Bu bölümde ilgili tez çalışmasında yer alan açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama ön test ve son testinde trafik ile ilgili temel kavramlar ve trafikte uygulanması gereken temel kurallara ilişkin öğrenciler tarafından verilen yanıtlar incelenmiştir. Yapılan tez çalışmasında, ön test ve son testlerin kıyaslanması sonucunda öğrenciler tarafından verilen yanıtlar içerisinde anlamlı bir artışın olduğu (%65 ve üzeri) sorular seçilerek aşağıda belirtilmiştir.

Açık Uçlu Sorulardan Oluşan Yazılı Yoklama Testine Öğrencilerin Ön Uygulama ve Son Uygulamada Verdikleri Cevaplar

Öğrencilerin açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama ön test ve son testi birinci sorusu olan temel kavramlara ilişkin verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan tablolarda sunulmuştur.

Tablo 3.

Trafik Nedir Sorusuna Öğrenciler Tarafından Verilen Cevaplar

Ön Test	Son test
Arabaların yolda sıkışması (9)	Arabaların ve yayaların kara yolu üzerindeki hal ve hareketleri (12)
Ulaşım araçlarının gittiği yol (5)	Araçların gittiği yer (2)
İlgisiz yanıt (2)	Trafik sıkışıklığı (1)
	İlgisiz yanıt (1)

Tablo 3’de öğrencilerin uygulanan ön test ve son testlerde “Trafik nedir?” sorusuna verdikleri cevaplar görülmektedir. Cevaplara ilişkin öğrenci sayıları parantez içinde gösterilmiştir.

Trafik kavramının tanımına öğrenciler tarafından verilen cevaplarla ilgili olarak Tablo 9 incelendiğinde; ön testte 2 öğrencinin “trafik” teriminden oldukça uzak bir tanımlama yaptığı ve kavramı tam olarak bilmediği anlaşılırken, diğer öğrencilerin (14) de yetersiz tanımlamalar yaptığı görülmüştür. Öğrencilerden hiçbiri trafik kavramının tanımlamasını yaparken “yaya” kavramına değinmemiş olması oldukça dikkat çekici ve önemlidir. Son testlere bakıldığında ise öğrencilerin yaklaşık olarak %75’inin “trafik” kavramına tamamen hâkim olduğu görülmektedir. Sonuç olarak her iki testi genel olarak değerlendirdiğimizde, toplam 10 öğrencinin trafik kavramına ilişkin cevabı “trafik sıkışıklığı, arabaların yolda sıkışması” olarak ifade edilmiştir. Bu durum, öğrencilerin akıllarında trafik denildiği zaman çağrışım yapan ilk kavramın “trafik sıkışıklığı” olduğu görülmüştür.

Tablo 4.

Yaya Geçidi Nedir Sorusuna Öğrenciler Tarafından Verilen Cevaplar

Ön Test	Son Test
Yayaların güvenli geçişini sağlayan trafik işaretleriyle belirlenmiş alan (5)	Yayaların güvenli geçişini sağlayan trafik işaretleriyle belirlenmiş alan (14)
Yolda insanların geçtiği yer (6)	Yolda insanların geçtiği yer (2)
İlgisiz yanıt (5)	İlgisiz yanıt (0)

Yaya geçidi kavramının tanımı ile ilgili tablo incelendiğinde, ön testlerde öğrencilerin %31'inin (5 kişi) yaya geçidi kavramını tam olarak bilmekte olduğu geri kalan öğrencilerin ise yaya geçidi kavramını tam olarak doğru ifade edemediği, "yolda insanların geçtikleri her yeri" yaya geçidi olarak düşündükleri ve geri kalan öğrencilerin ise ilgisiz yanıtlar verdiği görülmektedir.

Son testlerde ise öğrencilerin %87'sinin (14 kişi) yaya geçidi kavramını tam olarak kavradığı, trafik işaret ve levhaları ile belirlenen güvenli geçiş yerlerinin yaya geçidi olduğunu doğru bir şekilde ifade ettikleri, ilgisiz verilen yanıtların ise hiç olmadığı görülmüştür.

Tablo 5.

Yaya Nedir Sorusuna Öğrenciler Tarafından Verilen Cevaplar

Ön Test	Son Test
İnsanların üzerinde bulunduğu yol (6)	Trafikte taşıt içinde olmayan hareketli veya hareketsiz insanlar (11)
Trafikte araç içinde olmayıp yürüyen insanlar (3)	Trafikteki insanlar (4)
İlgisiz yanıt ya da bilmiyor (7)	İlgisiz yanıt (1)

Yaya kavramının tanımı ile ilgili tablo 5 incelendiğinde, ön testlerde öğrencilerin 3 tanesinin yaya tanımını tam olarak bilmekte olduğu geri kalan öğrencilerin ise yaya geçidi ile karıştırarak kavramı doğru bir şekilde ifade edemedikleri ve ilgisiz yanıtlar verdikleri görülmüştür. Son testlere bakıldığında ise öğrencilerin %69'unun (11 kişi) yaya kavramını tam olarak kavradığı ve doğru bir şekilde ifade ettiği görülmektedir.

Tablo 6.

Taşıt Yolunda Karşıdan Karşıya Güvenli Bir Şekilde Geçmek İçin Nereleri Kullanabiliriz Sorusuna Öğrenciler Tarafından Verilen Cevaplar

Ön Test	Son Test
Alt/Üst Geçit (6)	Alt Geçit, Üst Geçit, Trafik Polisinin Bulunduğu Yerler, Yaya Geçiti (14)
Yaya Geçiti (7)	Alt/Üst Geçit (1)
İlgisiz Yanıt (7)	Trafik İşaret Ve Levhalarının Olduğu Yerler (1)

Tablo 6'da uygulanan ön testlerde öğrencilerin verdikleri cevaplar incelendiğinde, öğrencilerin çoğunluğu tam olarak doğru cevabı verememiştir. Öğrencilerin %30'unun alt/üst geçit, %35'i yaya geçidi cevabını verirken, %35'i ise ilgisiz cevap vererek konu hakkında herhangi bir bilgiye sahip olmadığı anlaşılmıştır. Uygulanan son testlere verilen cevaplar incelendiğinde ise öğrencilerin, %87'sinin taşıt yolunda karşıdan karşıya güvenli bir şekilde geçmek için kullanılacak yerleri bildiği görülmüştür. Öğrencilerin %6'sının ise alt/üst geçit yine %6'sının trafik işaret ve levhalarının olduğu yerler şeklinde yanıtladıkları görülmüştür. Sonuç olarak öğrencilerin ön testlerde soruları yanıtlarken,

“alt/üst geçit, yaya geçidi” gibi günlük hayatlarında sıklıkla rastladıkları kavramlar arasında yer aldığı için bu şekilde yanıt verdikleri ifade edilebilir.

Tablo 7.

Işıklı Trafik İşaret Cihazı Nedir Sorusuna Öğrenciler Tarafından Verilen Cevaplar

Ön Test	Son Test
Trafik ışığı (8)	Taşıtların ve yayaların kavşaklardan geçişlerini düzenleyen renkli ve sembollere sahip ışık sistemi (12)
Trafiği düzenleyen ve kazaları önleyen cihaz (6)	Trafik ışığı (2)
İlgisiz yanıt (2)	İlgisiz yanıt (2)

Tablo 7 incelendiğinde, ışıklı trafik işaret cihazı kavramının tanımı ile ilgili tablo incelendiğinde, uygulanan ön testte öğrencilerin yarısı kavramı “trafik ışığı” olarak belirtirken öğrencilerin %38’i ise “trafiği düzenleyen ve kazaları önleyen cihaz” olarak ifade etmişlerdir. Öğrencilerin her gün karşılaşmış “trafik ışığı” olarak adlandırdıkları ışıklı trafik işaret cihazı kavramını tam olarak bilmedikleri hatta uygulama sürecinde ilk defa duydukları ifade edilmiştir. Öğrencilere uygulanan son testte ise, ön testte %50 oran ile “trafik ışığı” olarak ifade ettikleri kavram son testte %25’e düşmüş, kavramın doğru adlandırılması olan “ışıklı trafik işaret cihazı” olduğunu yaptıkları “taşıtların ve yayaların kavşaklardan geçişlerini düzenleyen renkli ve sembollere sahip ışık sistemi” tanımından bu kavramı tam olarak doğru anladıkları ve ifade edebildikleri anlaşılmıştır. Öğrencilerden tanıma uygun cevap verenlerin sayısı 12 kişi olarak tüm öğrencilerin %75’i olarak ifade edilmiştir.

Tablo 8.

Banket Nedir Sorusuna Öğrenciler Tarafından Verilen Cevaplar

Ön Test	Son Test
Yollarda bulunan toprak döşeli bölüm (1)	Yaya kaldırımı olmayan kara yollarında yayaların kullanabileceği alanlar (8)
İlgisiz yanıt ya da bilmiyor (15)	İnsanların güvenli geçiş yapmaları için var olan taşlı yol (6)
	İlgisiz yanıt ya da bilmiyor (2)

Banketin tanımı ile ilgili tablo incelendiğinde, uygulanan ön testte öğrencilerin neredeyse hiçbiri kavramın anlamını bilmediği ya da yanlış cevap verdiği görülmüştür. Sadece 1 kişi kavramın anlamına uygun olan bir cevap vermiştir. Uygulanan son testte ise öğrencilerin, %50’si kavramın tam ve doğru tanımlaması olan “Yaya kaldırımı olmayan kara yollarında yayaların kullanabileceği alanlar” cevabını verirken %38’i yine kavramın tanımına yakın bir cevap verdiği görülmüştür. İlgisiz ya da yanlış cevap veren öğrencilerin sayısı ise %13’e düşmüştür. Banket kavramının, öğrencilerin günlük hayatında çok kullanılmıyor olması, hatta daha önce hiç rastlamadıkları bir kavram olduğunu ifade etmeleri ilgisiz yanıtlar vermelerine yol açmıştır.

Tablo 9.

Yaya Olarak Güvenli Bir Şekilde İstedığımız Yerlere Ulaşabilmemiz İçin Uymamız Gereken 3 Kural Nedir Sorusuna Öğrenciler Tarafından Verilen Cevaplar

Ön Test	Son Test
Karşıdan karşıya geçerken sağa ve sola bakarak dikkatlice geçiş yapmak (6)	Karşıdan karşıya geçerken sağa ve sola bakarak dikkatlice geçiş yapmak (4)
Yaya geçidi, alt geçit ve üst geçit kullanmak (8)	Yaya geçidi, alt geçit ve üst geçit kullanmak (8)
Trafik ışıklarına uymak (5)	Işıklı trafik işaret cihazına uymak (5)
Kaldırımları kullanmak (5)	Kaldırımları kullanmak (1)
	Trafik polisinin yönergelerine uymak (2)

Tablo 9 incelendiğinde, ön testlerde öğrencilerin, %20'sinden fazlasının yaya olarak dikkat edilmesi gereken kuralları tam olarak bilmedikleri; %79'unun ise hazırlanan cevap anahtarına göre paralel cevap verdikleri görülmüştür. Son testler incelendiğinde ise, öğrenciler tarafından verilen doğru cevaplarda çeşitlilik olduğu, hazırlanan cevap anahtarına paralel cevaplar verildiği görülmektedir. Ön testlerde verilen yanıtların yanında, ışıklı trafik işaret cihazına uymak, trafik polisinin yönergelerine uymak cevapları eklenmiştir. Öğrencilerin verdikleri cevaplara göre hepsinin (%100) doğru yanıtlar verdiği yalnızca tüm öğrencilerin üç kural yazmadığı, bazı öğrencilerin de iki kural yazdığı görülmüştür.

Tablo 10.

Çocuk Trafik Eğitim Parkı Sizce Ne Demektir? Sorusuna Öğrenciler Tarafından Verilen Cevaplar

Ön Test	Son Test
Çocuklara trafik hakkında bilgi verir (8)	Trafik kurallarını, işaret ve levhaları eğlenerek öğrendiğimiz bir yer (16)
Trafik levha ve kurallarının olduğu bölge (1)	
Gitmedim ya da bir fikrim yok (6)	

Tablo 10 incelendiğinde, uygulanan ön testlerde öğrencilerin %50'sinin çocuk trafik eğitim parkını isminden yola çıkarak "Çocuklara trafik hakkında bilgi verir." yanıtını verdikleri, %38'inin ise "Gitmedim ya da fikrim yok." yanıtını verdikleri görülmüştür. Bunun yanında öğrencilere uygulanan ön testler incelendiğinde sınıfta daha önce hiçbir öğrencinin çocuk trafik eğitim parkına gitmediği belirtilmiştir. Uygulanan son testlerde ise öğrencilerin tamamı çocuk trafik eğitim parkını tam ve doğru şekilde açıkladıkları görülmüştür. Bunun yanında uygulama sırasında tüm öğrenciler çocuk trafik eğitim parkına götürülmüş, yapılan anlatımlar ve uygulamalar ile öğrencilerin bu alan ile ilgili bilgi edinmesi sağlanmış trafik işaret ve levhaları, kuralları ayrıca akülü araçları kullanarak araç sürücüsü olarak nasıl davranmaları gerektiğini yaparak yaşayarak öğrenmişlerdir.

Tablo 11.

Toplu Taşıma Araçlarını Kullanan Yolcuların Sorumlulukları Nelerdir? Sorusuna Öğrenciler Tarafından Verilen Cevaplar

Ön Test	Son Test
Emniyet kemeri takmak (2)	Emniyet kemeri takmak (4)
Sürücünün dikkatini dağıtmamak (1)	Sürücünün dikkatini dağıtmamak (7)
Yaşlılara yer vermek (1)	Hastalara, yaşlılara ve hamile kadınlara yer vermek (1)
Başkalarını rahatsız etmemek (2)	Başkalarını rahatsız etmemek (8)
İlgisiz cevap ya da bir fikrim yok (11)	Ayağa kalkmamak ve camdan sarkmamak (3)

Tablo 11 incelendiğinde, uygulanan ön test ve son testlerde öğrencilerin verdikleri yanıtlarda paralellik görülmektedir. Bunun yanında ön testlerde öğrencilerin %69'u sorulan soruyla ilgisi olmayan ya da "bir fikrim yok" cevabını vermiştir. Son testlere bakıldığında ise öğrencilerin verdikleri yanıtlarda artış ve çeşitlilik görülmüştür. Özellikle yolculuk esnasında sürücülerin dikkatinin dağıtılmaması ve yüksek sesle konuşarak başka insanları rahatsız etmemek gerektiği üzerinde yoğunlaşıldığı görülmüştür. Uygulanan eylem planı sonrasında yapılan son testlerde öğrencilerin hiçbirinden "ilgisiz yanıt ya da bir fikrim yok" cevabının olmaması ise oldukça önemlidir.

Öğrencilere "Geçiş üstünlüğü olan araçlara üç tane örnek veriniz" diye sorulmuştur. Uygulanan ön testlerde öğrencilerin, %83'ünün (13 Kişi) cevap vermediği ya da yanlış cevap verdiği görülürken yalnızca %19'unun (3 kişi) doğru yanıt verdiği verilmiştir. Son testlere bakıldığında ise, cevap vermeyen ya da yanlış cevap veren hiçbir öğrencinin bulunmadığı tüm öğrencilerin (16 kişi)

başarısının %100 olduğu görülmektedir. Soruya verilen yanıtlara bakıldığında sıralama genellikle ambulans, polis, itfaiye ve jandarma şeklinde yoğunlaşmıştır. Öğrencilerin soruyu yanıtlarken bu araçlara değinmelerinin sebebi ders sürecinde ve eylem planı doğrultusunda yapılan uygulamalarda bu kavramlara sık sık yer verilmesi olduğu düşünülmektedir. Bu verilen cevaplardan hareketle öğrencilerin son testte, ön test oranla daha fazla bilgi sahibi oldukları ve yapılan etkinliklerin başarıya ulaştığı görülmüştür.

Tablo 12.

Trafik İşaret Levhalarından Bildiklerinizin Anlamalarını (İsimlerini) Yazınız Sorusuna Öğrenciler Tarafından Verilen Cevaplar

Trafik İşaret Levhaları	Ön Test	Son Test
	Bilme Oranı	Bilme Oranı
Yaya Geçidi	%100	%100
Okul Geçidi	%93,7	%100
Kasisli Yol	%46	%100
Işıklı Trafik İşaret Cihazı	%62,5	%100
Kontrollü Demir Yolu Geçidi	%0	%100
Sağa Devamlı Tehlikeli Viraj	%0	%100
U Dönüşü Yasaktır	%37,5	%93,8
Taşıt Giremez	%25	%75,1
Park Etmek Yasaktır	%81,3	%100
İki Yönlü Trafik	%18,7	%100
Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır (Sollama Yasağı)	%0	%94,3

Tablo 12 incelendiğinde, uygulanan son testte öğrencilerin ön testle karşılaştırıldığında trafik işaret ve levhaları konusunda daha fazla bilgiye sahip oldukları görülmüştür. Uygulanan ön testte öğrencilerin, sadece yaya geçidi, okul geçidi ve park etmek yasaktır gibi günlük hayatlarında sık karşılaştıkları levhalarda son testin bilme oranına yaklaştığı görülmüştür. Dolayısıyla bu durum eylem planının uygulanması öncesi, öğrencilerin trafik işaret ve levhalarına hâkim olmadığını ve birçoğunu bilmedikleri görülürken uygulama sonrasında ise neredeyse tüm trafik işaret levhalarını tanıyarak doğru yanıt verdikleri tespit edilmiştir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi; “Açık Uçlu Sorulardan Oluşan Yazılı Yoklama Testine İlişkin Ön Test ve Son Test Sonuçları” şeklinde ifade edilmiş olup bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla öğrencilere uygulanan açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama ön test ve son test verilerinin betimsel istatistik sonuçları, normallik testi sonuçları ve test puanlarının karşılaştırılmasına yönelik yapılan ilişkili örneklem için t testi sonuçları incelenmiştir.

Verilerin normal dağılımı sonuçlarına ilişkin bilgiler Tablo 13’de sunulmaktadır.

Tablo 13.
Normallik Testi Sonuçları

Değerlendirme Testi	N	Shapiro-Wilk	p	Çarpıklık	Basıklık
Ön Test	16	.96	.66	.042	.351
Son Test	16	.94	.37	-.668	-.179

$P > 0.05$

Tablo 13’de yer alan veriler incelendiğinde yukarıda belirtilen kriterleri karşıladığı ve normal dağılım özelliği gösterdiği görülmüştür. ($p > 0.05$) Ayrıca basıklık ve çarpıklık değerleri incelendiğinde +1 ile -1 değerleri arasında olup verilerin normal dağılım özelliği gösterdiği kabul edilmiştir.

Açık Uçlu Sorulardan Oluşan Yazılı Yoklama Testine İlişkin Ön Test ve Son Test Sonuçları

Öğrencilere uygulanan açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama ön test ve son testleri, 3-2-1-0, 2-1-0 ve 1-0 değer aralığına sahip dereceli puanlama anahtarına göre üç farklı uzman tarafından her bir öğrenci için ayrı olarak puanlanmış olup elde edilen veriler incelenmiştir. Bu verilere ilişkin betimsel istatistik sonuçları Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 14.
Öğrencilere uygulanan ön test ve son test verilerinin betimsel istatistik sonuçları

Değerlendirme Testleri	n	$\bar{x}$	Ss	Mod	Medyan	Ranj	Min. Değerler	Maks. Değerler
Ön Test	16	23.85	9.35	28	25.95	36.70	7-44	
Son Test	16	56.15	6.58	55	57.30	22.70	42-65	

Tablo 14’de görüldüğü üzere ön test puanları 7-44 (en düşük öğrenci puanı-en yüksek öğrenci puanı) arasında değer almakta iken son test puanları 42-65 (en düşük öğrenci puanı-en yüksek öğrenci puanı) arasında değer almaktadır. Öğrencilere uygulanan ön testlerin puan ortalaması ($\bar{x} = 23.85$) ve eylem planı sonrası öğrencilere uygulanan son testlerin puan ortalaması ($\bar{x} = 56.15$) karşılaştırıldığında, son testlerin puan ortalaması ön testlerin puan ortalamasından oldukça yüksek olduğu görülmüştür. Bundan dolayı, uygulanan eylem planının öğrencilerin trafik güvenliği bilgi ve becerilerini geliştirerek öğrenmelerine katkı sağladığı ifade edilebilir. Puanların karşılaştırılmasına yönelik yapılan ilişkili örneklem için t testi sonuçları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 15.
Öğrencilere uygulanan ön test ve son test verilerine ilişkin t testi sonuçları

Değerlendirme Testleri	n	$\bar{x}$	Ss	sd	t	p
Ön Test	16	23.85	9.35	15	-22,93	.000
Son Test	16	56.15	6.58			

* $p < 0,05$

Tablo 15’de yer alan ilişkili örneklem t testi sonuçları incelendiğinde, uygulanan eylem planı sonrası öğrencilerin puanlarında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($t_{15} = -22.93$, $p < 0.05$) Buna

göre öğrencilere uygulanan ön testte $\bar{x} = 23.85$ iken eylem planının öğrencilere uygulanmasının ardından yapılan son testte $\bar{x} = 56.15$ bulunmuştur. Uygulanan eylem planının, öğrencilerin trafik güvenliği becerileri üzerinde olumlu bir fark yarattığı söylenebilir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi; “Trafik Güvenliği dersinde uygulanan etkinliklere ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?” şeklinde ifade edilmekte olup bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama testi yoluyla elde edilen öğrenci düşüncelerini yansıtan veriler analiz edilmiş ve gözlenerek not edilmiştir.

Öğrenci Görüşleri

Öğrencilerin trafik güvenliği dersinde öğrendiklerini aileleriyle paylaşma durumlarına ilişkin birinci soruya vermiş oldukları yanıtlar Tablo 16’da verilmektedir.

Tablo 16.

Öğrencilerin Sorulara Verdikleri Cevaplar

Soru 1: Ailenizle yaptığınız yolculuklarda trafik güvenliği dersinde öğrendiklerinizi onlarla paylaşıyor musunuz?		
Görüşleri	<i>f</i>	%
Öğrendiklerimi Paylaşıyorum	16	100
Öğrendiklerimi Paylaşmıyorum	0	0
<i>Ö1: Paylaşıyorum, örneğin kemerini tak, kırmızı ışıkta dur, yolda telefonla ilgilenme yolla ilgilen, hız sınırına uymalısın, levha ve işaretlere dikkat etmelisin, yolda birileriyle konuşmamalısın gibi uyarılarda bulunuyorum.</i>		
<i>Ö2: Evet paylaşıyorum. Babamın kırmızı ışıkta geçmemesi, yaya geçidine dikkat etmesi ve trafik ışıklarına dikkat etmesi gerektiği hakkında uyarıyorum. Arabada yüksek sesli konuşarak dikkat dağıtmıyorum.</i>		
<i>Ö3: Evet, paylaşıyorum. Mesela babam hız sınırını aştığında onu uyarıyorum. Bazen tam ben uyaracakken o yavaşlıyor. Fakat annem çok dikkatli sürdüğü için onu uyarmaya ihtiyaç duymuyorum.</i>		
Öğrencilerin yanıtları değerlendirildiğinde; yolculuk esnasında kırmızı ışıkta geçilmemesi gerektiği, emniyet kemeri takılmadığında aile bireylerinin uyarılması, araç sürücüsünün trafikte telefon kullanmaması gerektiği hakkında yanıtların yoğunlaştığı görülmektedir. Öğrencilere uygulanan eylem planı kapsamında, yapılan etkinliklerin çocukların farkındalığını arttırdığı ve aile bireyleri ile güvenle seyahat edebilmeleri için gerekli olan trafik kurallarını kazandıkları söylenebilir. Bunun yanında trafik güvenliği dersi kapsamında öğrendiklerinin aile bireylerine aktarılması ve bu konuda bilinçlendirilmeye çalışılması da oldukça önemlidir.		
Soru 2: Günlük hayatınızda trafik güvenliği dersinde öğrendiğiniz kuralları uyguluyor musunuz?		
Görüşleri	<i>f</i>	%
Evet, uyguluyorum.	16	100
Hayır, uygulamıyorum.	0	0
<i>Ö1: Evet, her zaman uyguluyorum. Örneğin okula giderken, her zaman okul geçidini kullanırım. Yaya geçidi veya okul geçidinin olmadığı durumlarda üst ya da alt geçitleri kullanırım.</i>		
<i>Ö2: Evet, uyguluyorum. Örneğin okula giderken okul geçidi ya da yaya geçidini kullanmaya çalışarak trafik</i>		

*kurallarına uymaya çalışıyorum. Yaya geçidi olmayan yerlerde alt veya üst geçitten geçerim.
Ö3: Evet, uyguluyorum. Mesela karşıdan karşıya geçerken yaya geçidinden, önce soluma sonar sağıma sonar tekrar sola bakarak geçiyorum. Kaldırımın olmadığı yerlerde banketten yürüyorum. Motorsuz araçlara binerken dizliğimi, dirseğimi ve kaskımı takarak biniyorum.*

Öğrencilerin yanıtlarından hareketle, günlük hayatlarında en çok yaya ve okul geçitlerinden geçtikleri, trafik işaret ve levhalarına dikkat ettikleri, karşıdan karşıya geçme kuralına dikkat ederek uyguladıkları ve emniyet kemerini takmaya özen gösterdiklerine dair cevapların oldukça fazla olduğu görülmüştür. Önceden bu kuralları çok fazla önemsemeyip dikkat etmezken şu an hem araç içinde hem de yaya olarak çoğu güvenlik önlemlerini aldıkları, almayanları da uyardıkları öğrencilerin verdikleri yanıtlardan anlaşılmaktadır

Soru 3: Trafik Güvenliği dersinde yapılan etkinlik ve uygulamaları nasıl buldunuz?

Görüşleri	f	%
Etkinlikler Eğlenceli ve Öğreticiydi	16	100
Etkinlikler Eğlenceli ve Öğretici Değildi	0	0

Ö1: Bence çok eğlenceliydi çünkü sadece kitaptan işlemek yerine birçok etkinlik yaptık ve ben çok eğlendim. Özellikle "trafikteyim, hayatın içindeyim" maketi çok eğlenceliydi.

Ö2: Çok zevkli ve eğlenceliydi. Hem dersi canlı olarak uyguluyorduk hem de aklımızda daha çok kalıyordu.

Ö3: Çok güzel, eğlenceli ve faydalı buldum. Tüm kuralları kitaptan öğreneceğimize trafik polislerinden, gittiğimiz trafik parkında gördüklerimizden, sürdürdüğümüz arabalar sayesinde öğrendik. Trafik polisinin okulumuza gelmesi, izlediğimiz animasyonlar ve diğer etkinlikler ile çoğu trafik kuralını öğrenmiş olduk.

Öğrencilerin üçüncü soruya verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde; trafik güvenliği dersinin düz anlatım şeklinde yalnızca kitaptan işlenerek değil farklı etkinlik ve aktivitelerle süreç içinde yaparak yaşayarak öğrenmeleri oldukça ilgilerini çekmiştir. Yapılan etkinlik ve uygulamalara tüm öğrenciler katılmış ve tüm süreçte aktif olarak yer almışlardır. Öğrencilerin cevaplarından hareketle, her anı ve etkinliği sırasıyla hatırlıyor olmaları ve iyi bir bilgi birikimine sahip olmuş olmaları oldukça önemlidir.

Öğrencilerin yanıtları değerlendirildiğinde; belirtmiş oldukları ifadelerine göre, trafik güvenliği dersi kapsamında yapılan etkinlik ve uygulamaları hem öğretici hem de eğlenceli bulmuşlardır. Trafik güvenliği dersinin yalnızca düz anlatım yöntemi ile kitaptan işlenmesinin değil aynı zamanda öğrencilere yaparak yaşayarak öğrenme fırsatının sunulması, farklı etkinliklerin öğrenme sürecine dahil edilmesi öğrencilerin derse katılımını olumlu yönde etkilemiş ve bu yapılan bu etkinliklerin oldukça ilgilerini çektiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin öğrenme sürecine dahil edilmesi, eğlenerek öğrendikleri sınıf ortamlarının oluşturulması ve fırsat verilmesi, bu bilgi ve becerilerin davranış haline dönüşmesini daha kolay sağlayacaktır.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Bu araştırmanın dördüncü alt problemi; "Araştırmacının Trafik Güvenliği dersine yönelik hazırlanan eylem planının uygulanışına ilişkin görüşleri nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir. Araştırmanın bu alt problemine yanıt bulmak amacıyla etkinlikler süresince öğrencilerin derse katılımları, öğretmen-öğrenci ilişkileri, ilgi çeken, farklılık yaratan durumlar, sınıf içi etkileşimler, ortamın durumu ve dikkat çeken noktalar gözlenerek aktarılmıştır.

Elde edilen veriler Tablo 17, 18, 19 ve 20'de verilmiştir.

Araştırmacı Gözlemi

Tablo 17.

Araştırma genelinde öğrenci memnuniyeti		
	<i>f</i>	%
Olumlu	16	100
Olumsuz	0	0

Yedi hafta süren eylem araştırması süreci değerlendirildiğinde, öğrencilerin genel olarak memnun olduğu uygulama sürecinden memnun kaldıkları, fotoğraflardan ve öğrencilerin trafik güvenliği dersine olan olumlu ifadelerinden istekli ve aktif olarak katıldıkları görölmüştür. Her hafta trafik güvenliği dersinin olduğu günlerde öğrencilerin, “öğretmenim ne yapacağız, nereye gideceğiz, yaşasın trafik dersi, bugün ne işleyeceğiz, nasıl bir etkinlik yapacağız, öğretmenim keşke her gün trafik dersi yapsak.” gibi ifadelerinden yola çıkarak trafik güvenliği dersinin etkili ve verimli geçtiğini, öğrencilerin uygulanan eylem planından memnun kaldığını göstermektedir.

Tablo 18.

Eylem araştırması sürecinde yer alan teknoloji destekli etkinliklerin öğrencileri etkilemesi ile ilgili gözlemler		
	<i>f</i>	%
Olumlu	14	88
Olumsuz	2	12

Tablo 18 incelendiğinde, eylem araştırması sürecinde yer alan teknoloji destekli içeriklere yönelik öğrencilerin görüşleri değerlendirildiğinde: “Ö1: Öğretmenim, animasyonda yer alan hatalı ve doğru davranışları tam olarak ayırt edemediğim için tekrar izlemek istiyorum. Ö2: Bu renkli zarflar animasyonla mı ilgili, içinde ne var çok merak ediyorum. Açabilir miyim? Ö3: Bu eşleştirme oyunu çok eğlenceli, birkaç kere daha oynarsak tüm kavramları öğrenebiliriz bence.” Ö4: Ben bu çizgi diziyi daha önce izlemiştim, çok güzel. Ö5: Trafik tayfa bizim adımız, güvenlidir her bir yanımız, kırmızı düğük elimizde kıymetlidir her bir canımız. Öğretmenim şarkısı aynen böyle, biz kardeşimle izlemiştik. Ö6: Öğretmenim bu tahta tabelalarla ne yapacağız, ben bu levhaların çoğunu biliyorum.” gibi ifadelerle çoğu öğrencinin derse karşı istekli olduğu, sorulan sorulara heyecanlı bir şekilde parmak kaldırarak cevap verdikleri gözlenmiştir.

Tablo 19.

Emniyet Genel Müdürlüğü iş birliği ile yapılan öğretimin öğrencilerdeki etkisi ile ilgili gözlemler		
	<i>f</i>	%
Olumludur	15	94
Olumlu değildir	1	6

Tablo 19 incelendiğinde, eylem planı doğrultusunda, Emniyet Genel Müdürlüğü iş birliği ile yapılan, Çocuk Trafik Eğitim Parkı ziyareti ve derse polis katılımı ile gerçeleştirilen etkinliklerde öğrencilerin özellikle çocuk trafik eğitim parkına olan ilgilerinin oldukça yüksek olduğu görölmüştür. “Ö1: Öğretmenim burası harika bir yer, küçük bir şehir gibi. Ö2: Ailemizle de buraya gelip bu eğitimi tekrar alabilir miyiz? Ö3: Öğretmenim ilk kez böyle bir yere geldim ve araba sürmek çok eğlenceli. Bir kere daha sürebilir miyim? Ö4: Polis amca, İzmir’de trafik kazası çok fazla oluyor mu? Ö5: Keşke her

hafta buraya gelsek. Ö6: Öğretmenim ileride ben de polis olmak istiyorum” gibi ifadelerinden öğrencilerin neredeyse tamamının parkuru oldukça sevdiği ve ilgilendiği görülmüştür.

Tablo 20.

Öğrenci uygulamasına dayalı etkinliklerin öğrenciler üzerindeki etkisi ile ilgili gözlemler		
	<i>f</i>	%
Etkiliydi	12	75
Etkili Değildi	4	25

Tablo 20 incelendiğinde, trafik güvenliği dersine ilişkin öğrencilerin becerilerini geliştirmek, trafik kurallarının etkili ve kalıcı bir şekilde öğretilmesini sağlamak için öğrencilerle birlikte “Trafikteyim, Hayatın İçindeyim Şehir Maketi” ve “Drama” etkinliği yapılmıştır. Öğrencilerin genel anlamda verimli ve etkili bir süreç geçirdikleri görülmüştür. Şehir maketi yapımında özellikle el becerisi iyi olan öğrencilerin oldukça keyif aldığı ve istekli oldukları gözlenmiştir.

Maketin yapımı sırasında, trafik işaret ve levhalarının tasarlanmasında, ilaç kutularından oluşturulan binaların yerleştirilmesinde öğrencilerin hep birlikte hareket ettikleri, birbirleriyle iş birliği içinde ürünleri ortaya çıkardıkları gözlenmiştir. “Ö1: Öğretmenim, tasarım yapmak çok eğlenceli, keşke tüm gün maket yapsak. Ö2: Biz bu trafik işaret ve levhalarının hepsini biliyoruz, yerleştirmesi çok eğlenceli olacak. Ö3: Öğretmenim, ben maket yapmayı çok seviyorum.” gibi söylemlerde bulunmuşlardır.

Drama uygulamasında ise öğrenciler, sürecin başında malzeme listesinin hazırlanmasından, drama planı oluşturmaya, bir konu belirlemeye ve drama uygulaması hakkında fikir verme konusunda oldukça heyecanlı oldukları ve aktif bir şekilde derse katılım gösterdikleri gözlenmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin, trafik güvenliği bilgi ve becerilerini geliştirmeleri amacıyla bir eylem planı hazırlanıp etkililiği değerlendirilmiştir. Trafik güvenliği dersine yönelik öğrencilerin hiç bilmedikleri temel trafik terimlerini öğrendikleri, eksik bilgilerin tamamlandığı ve yanlış bilinen bazı bilgilerin ise doğrusunun öğrenildiği belirlenmiştir. Araştırmacı tarafından hazırlanan eylem planının uygulanması sonrasında kavramlara ilişkin yapılan son testte öğrencilerin ön teste kıyasla kendilerine sorulan sorularda gerçeğe daha yakın ve cevap anahtarına uygun yanıtlar verdikleri ve trafik güvenliği bilgilerinde anlamlı düzeyde artış olduğu görülmüştür. Trafik eğitim programlarının ve derslerde kullanılan materyallerin içeriğinin genişletilerek zenginleştirilmesi öğrencilerin öğrendikleri bilgilerin daha kolay anlaşılmasına katkı sağladığı düşünülmektedir. Bunun yanında derslerde görselliğe önem verilmesi, uygulamalı eğitimlerin sürece dahil edilmesi oldukça yararlı olmuştur. Trafik eğitimi ile ilgili izlenen filmlerin, oynanan oyunların, yapılan afiş çalışmalarının, maketlerin, animasyonların ve dijital araçların etkili bir şekilde derslerde kullanılmasının öğrencilerin derse karşı ilgilerini arttırdığı gözlemlere dayanarak söylenebilir. Erken yaşlarda alınan sürekli ve uygulamalı trafik eğitiminin, çocukların sahip oldukları trafik kültürlerine olumlu katkı sağladığı ve hazırlanan eylem araştırmasının uygulanması sonucu, öğrencilerin trafik güvenliği bilgi ve becerilerini geliştirmelerinde pozitif yönde etki ettiği bilinmektedir (Alat, 2014). Araştırma sonuçlarına paralel olarak alanyazındaki benzer çalışmalarda da trafik eğitiminde destekleyici materyallerin kullanılması, dijital, e-öğrenme platformu ve simülasyon uygulaması gibi teknolojik araçların sürece dahil edilmesi ve uygulamalı eğitimlere ağırlık verilmesi öğrencilerin trafik güvenliğine ilişkin kalıcı bilgiler edinmelerine destek olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Dindar 2009; Elliott 2000; Kavsıracı 2014; Nagai ve

Fukuda 2005; Riaz, Cuenen, Janssens, Brijs ve Wets 2019; Schwebel, McClure ve Severson 2014; Tütüncü 2001). Hatipoğlu'nun (2002) çalışmasında çocukların trafik olgusunun oluşmasında, görsel medyanın önemli bir faktör olduğu belirtilmiştir. Çeviker Pekgöz (2014) tarafından yapılan çalışmada, trafik eğitim parkı destekli trafik eğitimi verilen deney grubu öğrencilerinin tutum puanları ortalamasının, geleneksel öğretim yöntemlerinin kullanıldığı kontrol grubu öğrencilerinin tutum puanları ortalamasına göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bununla birlikte trafik eğitim parkı destekli eğitimin, öğrencilerin trafik güvenliği dersine karşı olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağlamıştır. Erken yaşlarda alınan sürekli ve uygulamalı trafik eğitiminin öğrencilerin trafik değer yargılarına ve kültürlerine olumlu yönde etki ettiği tespit edilmiştir. Bu çalışma bu araştırma sonuçlarıyla benzer bulgulara sahiptir. Öğrencilerde trafik kültürü oluşturmanın ancak planlı ve programlı eğitim faaliyetleri ile mümkün olacağı düşünüldüğünde öğrencilere verilecek olan trafik güvenliği eğitiminin niteliği ve niceliği değişmeli, çocukların bu süreçte daha aktif yer alacağı, uygulamalı eğitimlerin daha ön planda olduğu bir eğitim şekli benimsenmelidir (Arslan, 2002; Hatipoğlu, 2002).

Öğrencilere uygulanan açık uçlu sorulardan oluşan yazılı yoklama testinden elde edilen verilere göre uygulanan son testin, ön test puan ortalamalarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu, standart sapmanın ise azaldığı görülmüştür. Bu sonuçlardan hareketle uygulanan eylem araştırmasının öğrencilerin trafik güvenliği bilgi ve becerilerine olumlu bir etki yaptığı söylenebilir. Buna ek olarak etkili ve kalıcı bir trafik eğitimi için, çocuklara üst düzey yeni yaşam becerilerini ve davranışlarını kazandırmada etkinliklerin, oyunların ve çocuk trafik eğitim parklarında uygulamalı eğitim verilmesinin etkisinin oldukça fazla olduğu ifade edilmiştir (Schagen & Rothengatter, 1997). Gökdağ ve Atalay'ın (2015) araştırmalarında, trafik kazalarının en önemli sebebinin eğitim eksikliğinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Gelecekte yaşanacak trafik kazalarının azalması için çocuklara verilen trafik eğitiminin çocuk trafik eğitim parkları desteği ile tamamlanması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin eylem planında uygulanan etkinliklere yönelik görüşleri değerlendirildiğinde; yolculuk esnasında kırmızı ışıkta geçilmemesi gerektiği, sürüş esnasında sürücünün teknolojik cihazları kullanmaması ve hız limitine uyulması hakkındaki yanıtların yoğunlaştığı görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin, ders kapsamında edindikleri bilgileri aile bireyleri ile paylaşırken, yetersiz oldukları ya da merak ettikleri konularda aile bireylerine danışarak öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Ertürk (2016) tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarına göre, öğrencilerin uygulamalı olarak aldıkları trafik eğitimi sonrasında işaretli trafik işaret cihazına uyma, yaya geçitlerinde yayalara yol verme, hız sınırına uyma, trafik işaret ve levhalarını öğrenme, karşıdan karşıya geçişlerinde sağa sola bakarak geçme, güvenli geçiş yerlerini kullanma, emniyet kemerini takma ve yayalara saygılı davranmak gibi bütün trafik kurallarını öğrenerek uyguladıkları görülmüştür. Özdemir (2010) ise araştırmasında öğrencilerin, oyun oynayarak, resim çizerek ve uygulama yaparak ile daha iyi öğrendiklerini bunun yanında trafik bilgilerini uygulama imkânı bulduklarında bilgilerin daha fazla pekiştiğini ifade etmişlerdir. Şengül (2015), tarafından yapılan çalışmada, öğrencilerin erken yaşlarda trafik kurallarını benimsemesi için trafik eğitimlerinin eğlenceli ve nitelikli bir içeriğe sahip olması gerektiğini vurgulamıştır. Arslan (2002), tarafından yapılan çalışmada, trafik eğitiminin amacının yaşama dönük olması gerektiği, verilen eğitimlerde bireylerin yaya, yolcu ve sürücü olarak trafikte buldukları süreçte ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikte olması gerektiği vurgulanmıştır. Bu çalışmada araştırmacıların yukarıda belirtilen önerileri de dikkate alınmış ve etkililiği olan bir sonuç elde edilmiştir.

Yedi hafta boyunca süren eylem araştırması süreci değerlendirildiğinde, öğrencilerin iş birliği içinde yaptıkları çalışmalarda uyumlu oldukları, birbirlerine destek oldukları, bu çalışmalar esnasında oldukça keyif aldıkları ve özgün fikirler ortaya koydukları görülmüştür. Öğrencilerin, teknoloji desteği ile yapılan etkinlikleri oldukça dikkatli bir şekilde takip ettikleri ve öğretmen tarafından sorulan sorulara istekli bir şekilde cevap verdikleri gözlenmiştir. Öğrencilerin trafik güvenliği dersinde alışılmış

öğretim yöntemlerini kullanmak yerine derslerde daha aktif olarak yer aldıkları, derslerin ilgilerini çekecek şekilde yapılandırıldığı ve teorik bilgilerin öğretilmesinden çok pratik öğrenme etkinliklerine yer verilecek şekilde olması gerektiği ifade edilmiştir. Sonuç olarak öğrencilere yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlayacak ortamların daha fazla sunulması gerekmekte ve öğretmenlerin bu süreçte güncel bilgilere sahip, donanımlı olmaları, sürecin etkili olarak ilerlemesine katkı sunacaktır. İlkokul 4. Sınıf öğrencilerinin trafik güvenliği becerilerinin geliştirilmesine yönelik hazırlanan bu eylem araştırmasında elde edilen veriler bulgular sonucunda, aşağıdaki önerilerde getirilebilir:

1. Okullarda uygulanan trafik güvenliği eğitimini desteklemek aynı zamanda ailelerinde bilgilendirilebilmesi için internet ortamında herkesin faydalanabileceği animasyon, çizgi dizi, eğitsel oyunlar, kısa filmlerin yer aldığı siteler açılabilir.
2. Okullarda verilen trafik güvenliği dersine yönelik öğrencilerin teorik eğitimin yanında çocuk trafik eğitim parklarında alabilecekleri uygulamalı eğitimlere de yer verilmesi ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile Millî Eğitim Bakanlığı'nın iş birliği içinde bu sürece destek vermesi önerilebilir.
3. Okullarda trafik güvenliği dersi için kullanılacak bir derslik ya da okul bahçesinin bir bölümünde küçük bir eğitim parkuru hazırlanabilir. Trafik güvenliği dersi gerekli materyallerin kullanımı ile bu alanlarda işlenebilir.
4. Trafik güvenliği derslerinde oyun ve oyun etkinlikleri, canlandırmalar, drama faaliyetleri, maket tasarımları gibi görsel materyallerden faydalanılmalıdır. Araştırmada yararlanılan görsel materyallerin, öğrencilerin ilgi ve dikkatlerini çekerek öğrencinin motivasyonunu arttırarak dersin daha verimli geçtiği gözlenmiştir.
5. Dördüncü sınıf düzeyinde öğrencilere verilen trafik güvenliği dersinin amacına ulaşması için, haftalık 1 saat olan ders saatinin arttırılması ve dersin çeşitli etkinliklerle zenginleştirilerek aynı zamanda uygulamalı eğitim veren kurum ve kuruluşlarla yapılan iş birliği sonucunda daha eğlenceli ve etkili hale getirilmesi sağlanabilir.

Kaynakça

- Alat, A. (2014). *Trafik kazalarının çocuklar üzerindeki etkileri ve trafik polislerinin çocukları koruyucu görevleri*. Yüksek Lisans Tezi. Polis Akademisi, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Alpar, R. (2003). *Uygulamalı çok değişkenli istatistiksel yöntemlere giriş-1*, Ankara: Nobel Kitabevi.
- Arslan, F. (2002). *Trafik eğitim kampanyasına farklı bir yaklaşım (Elâzığ Örneği)*. Uluslararası Trafik ve Yol Güvenliği Kongresi, 8- 10 Mayıs 2002.
- Beyhan, A. (2013). Eğitim örgütlerinde eylem araştırması. *Journal of Computer and Education Research*, 1(2), 65-89.
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (23. Basım). Ankara: Pegem Akademi.
- Çeviker Pekköz, A. (2014). *Çocuk trafik eğitim parkı kullanımının ilkokul 4.sınıf öğrencilerinin trafik güvenliği dersine yönelik tutumlarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Çiğiltepe, A. (1998). *İlköğretim çağındaki çocukların trafik eğitimleri*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Dindar, R. (2009). *Örgün eğitim sistemi içinde trafik eğitiminde oyunla öğretimin önemi*. Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.
- Dragutinovic, N. ve Twisk, D. (2006). The effectiveness of road safety education. A literature review. The Netherlands: SWOV Institute for Road Safety Research.
- EGM. (2001). *Trafik güvenliği hakkında derlemeler ve trafik kültürü 2*. Ankara: Trafik Hizmetleri Başkanlığı: Trafik Araştırma Merkez Müdürlüğü Yayınları.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Elliott, B. (2000). *Review of good practice: children and road safety education*. Western Australia: Department of Transport Office of Road Safety.
- Ertürk, R. (2016). İlkokul öğrencilerinin uygulamalı trafik eğitimlerine yönelik algıları. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi* (34), 546-553.
- Ferrance, E. (2000). *Themes in education: action research*. Providence, Rhode Island: The Education Alliance: Brown University.
- Gökdağ, M. ve Atalay, A. (2015). Trafik eğitiminin trafik kazaları üzerindeki etkisi. *Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 8 (2), 272-283.
- Hatipoğlu, S. (2002). *Okul öncesi çocuklarda trafik eğitiminin gerekliliği. Uluslararası trafik ve yol güvenliği kongresi bildirileri*. Gazi Üniversitesi Trafik Planlaması ve Uygulaması Anabilim Dalı: Ankara.
- Hatipoğlu, S., Özdemir, S. ve Öztürk, A. (2012). Türkiye'de ilköğretim okullarında verilen trafik eğitiminin farklı ülkelerde verilen eğitimle karşılaştırılarak incelenmesi ve geliştirilmesi için öneriler. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 9-22.
- İnal, K. (2001). *Trafik güvenliği ve Türkiye'de sürücü eğitiminin incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Johnson, A. P. (2019). *Eylem araştırması el kitabı* (3. baskı). Uzuner, Y., Öztan Anay, M. (Ed.) Ankara: Anı Yayıncılık
- Kavsıracı, O. (2014). *Örgün eğitimde sürekli ve uygulamalı trafik eğitiminin çocukların trafik bilgi ve algısına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Polis Akademisi, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Kaya, A. (2008). *Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımını uygulayan sınıf öğretmenleri ile bu yaklaşımı uygulamayan dal öğretmenlerinin sınıf yönetimi yaklaşımlarının karşılaştırılması (Gaziantep ili örneği)*. Doktora Tezi. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Malatya.
- MEB [Millî Eğitim Bakanlığı]. (2018). *İlkokul 4.sınıf trafik güvenliği ders kitabı*. Ankara: MEB Yayınları.
- Miles, M. & Huberman, A. (1994). *Qualitative data analysis an expanded source book*. California: Sage Publications.
- Nagai, Y., ve Fukuda, A. (2005). Research on traffic safety education and evaluation of its in chiba prefecture. *Japan proceedings of The Eastern Asia Society For Transportation Studies*, 5(1).
- Ocak, G. ve Baysal, E. (2020). Eylem araştırmasını anlamak. Ocak, G. (Ed.) içinde, *Eğitimde eylem araştırması ve örnek araştırmalar* (s.1-46). Pegem Akademi, Ankara.

- Özdemir, S. (2010). *Türkiye’de örgün eğitim sistemi içerisinde trafik eğitiminin durumu; Avrupa ve dünya ülkeleri ışığında geliştirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Polis Akademisi, Başkanlığı Güvenlik Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Payam, M. (2018). *Avrupa birliği ve Türkiye’de trafik güvenliği eğitimi*. Adıyaman: İKSAD Yayınevi.
- Payam, M. (2012). *İlk ve ortaöğretim okullarında trafik eğitimindeki temel sorunlar: Siirt ili örneği*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Polis Akademisi Başkanlığı, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Riaz, M. S., Cuenen , A., Janssens, D., Brijs, K., ve Wets, G. (2019). Evaluation of a gamified e-learning platform to improve traffic safety among elementary school pupils in Belgium (s. 931-941). *Springer Link*.
- Sarı, C. (2021). *İlkokul 4.sınıf öğrencilerinin trafik güvenliği konusuna ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Schagen, I. V., ve Rothengatter, T. (1997). Classroom instruction versus roadside training in traffic safety education. *Journal of Applied Developmental Psychology-Elsevier*, 283-292.
- Schwebel, D. C., McClure, L. A. ve Severson, J. (2014). Teaching children to cross streets safely: a randomized, controlled trial. *Health Psychology*, 33(7), 628–638.
- Şengül, A. (2015). *Trafik kazalarında gerçek verilerin oluşturulması ve trafik kazalarının önlenmesine yönelik etkin eğitim faaliyetlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Tezcan, Ö., Ada, S. ve Baysal, Z. N. (2016). Eğitim alanında eylem araştırmaları. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (32), 133-148.
- TÜİK. (2021). Türkiye İstatistik Kurumu. *Trafik kaza istatistikleri: karayolu*. www.tuik.gov.tr/IcerikGetir.do?istab_id=70 adresinden alındı.
- Tütüncü, M. (2001). *Türkiye’de örgün eğitim sistemi içinde trafik eğitiminin önemi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Ekler

EK 1. Açık Uçlu Sorulardan Oluşan Yazılı Yoklama Testi

İlkokul Trafik Güvenliği Becerileri Yazılı Yoklaması

Sevgili öğrencim,

Elinizdeki bu anket, öğrencilerin trafik güvenliği becerilerinin geliştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Toplanacak bu veriler Trafik Güvenliği dersinin değerlendirilmesine ve eksikliklerin giderilmesine katkı sağlayacaktır. Bu nedenle sorulara vereceğiniz yanıtların eksiksiz olması çok önemlidir. Yanıtlarınız araştırmacı dışında kimse tarafından okunmayacak olup “İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Trafik Güvenliği Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem Araştırması: İzmir İli Örneği” adlı tez çalışmasında kullanılacaktır. İsminizi belirtmenize gerek yoktur.

Anketteki soruları dikkatlice okuyunuz. Okuduktan sonra sorunun karşısında ya da altında bulunan seçeneklerden durumunuza en uygun düşenin önündeki parantez içine (X) işareti koyunuz. Katkılarınız için şimdiden teşekkürler.

Ceren ŞENTÜRK
Araştırmacı

Doç. Dr. Tuncay CANBULAT
Danışman

Öğrencinin;

Cinsiyeti: ( ) Kız ( ) Erkek

A.

1. Daha önce herhangi bir çocuk trafik eğitim parkına gittiniz mi?

( ) Evet ( ) Hayır

2. Anne-babanızdan biri trafik polisi mi?

( ) Evet ( ) Hayır Evet ise hangi veliniz olduğunu belirtiniz.

.....

B.

Trafik Güvenliği Dersine Yönelik Yazılı Yoklama

1) Aşağıda verilen kelimelerin anlamlarını kısaca yazınız.

TRAFİK	:	.....
YAYA	:	.....
YAYA GEÇİDİ	:	.....
YOLCU	:	.....
GÜVENLİ YOL	:	.....
İŞIKLI TRAFİK İŞARET CİHAZI	:	.....
KAVŞAK	:	.....
GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ	:	.....
BANKET	:	.....
TRAFİK KAZASI	:	.....
TRAFİK POLİSİ	:	.....

2) Büyüdüğünüzde araba kullanırken üzücü bir durum yaşamamak için en çok dikkat edilmesi gereken 3 davranışı yazınız.

- I. ....
- II. ....
- III. ....

3) Emniyet kemeri ne işe yarar?

.....
.....

4) Taşıt yolunda karşıdan karşıya güvenli bir şekilde geçmek için nereleri kullanabiliriz?

.....
.....

5) Yaya kaldırımı bulunmayan yollarda yürümek zorunda kaldığımızda nereden yürümeliz?

.....
Neden? .....

6) Geçiş üstünlüğü olan araçlara üç tane örnek veriniz.

- I. ....
- II. ....
- III. ....

7) Trafik kazası sonucunda yaralılara yardım etmek için hangi telefonu aramalıyız?

.....

8) Yaya olarak güvenli bir şekilde istediğimiz yerlere ulaşabilmemiz için uymamız gereken 3 kuralı yazınız.

- I. ....
- II. ....
- III. ....

9) Taşıt içinde yolcu olarak uyulması gereken kurallardan 3 tanesini yazınız.

- I. ....

II. ....

III. ....

10) Aşağıda görselleri verilen boş trafik levhalarının şekil ve renklerine bakarak ne anlama geldiğini noktalı yerlere yazınız.

.....
.....

11) Arabada nerede yolculuk yapıyorsunuz?

- a) Ön Koltuk
- b) Arka Koltuk
- c) Bazen Ön Koltuk – Bazen Arka Koltuk

12) Aile bireylerinizin araç kullanırken araç içinde ya da diğer sürücülerle tartışmalarına şahit oldunuz mu? Bu durumda siz ne yaptınız?

.....
.....

13) Aile bireyleriniz araç kullanırken cep telefonu kullanıyor mu? Yolculuk esnasında telefon tablet vb. araçların kullanımını hakkında ne düşünüyorsunuz?

.....
.....

14) Trafikte sorumlu, saygılı ve sabırlı olmanın bize ve diğer sürücülere olan katkısı sizce neler olabilir?

.....
.....

15) Çocuk Trafik Eğitim Parkı sizce ne demektir?

.....
.....

16) Motorsuz taşıtları (bisiklet, kayak, kızak vb.) kullanmadan önce almamız gereken güvenlik önemleri nelerdir?

.....
.....

17) Toplu taşıma araçlarını kullanan yolcuların sorumlulukları nelerdir?

.....
.....

18) Aşağıdaki trafik işaret levhalarından bildiklerinizin anlamlarını (isimlerini) yanlarındaki boşluklara yazınız.

EK 2. Trafik İşaret ve Levhaları Uygulama Fotoğrafları

EK 3. Trafik Polisi Katılımı Uygulama Fotoğrafları

EK 4. Çocuk Trafik Eğitim Parkı Uygulama Fotoğrafları

EK 5. Şehir Maketi Oluşturma Uygulaması Fotoğrafları

